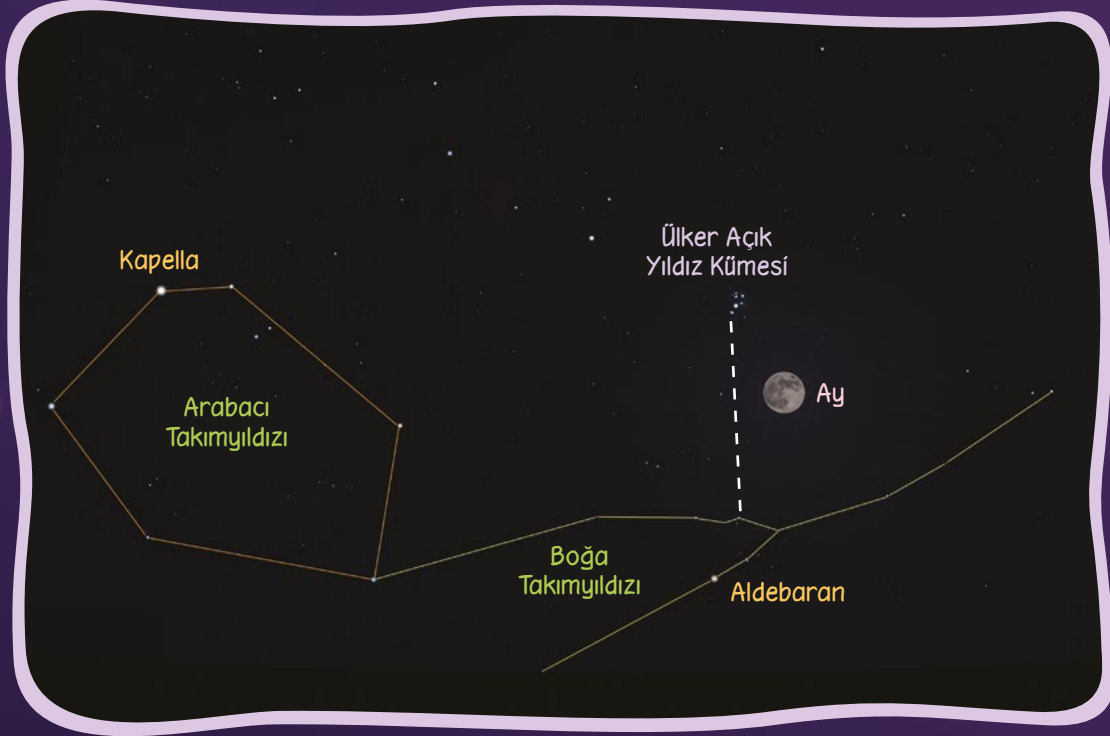

Ülker ve Mehtap

Hiç Ay'ın doğuşunu izlediniz mi? Peki, Ay gökyüzündeyseniz gökyüzünü gözlemlemeyi denediniz mi? Bu ay mehtaba rağmen bir yıldız kümesi gözlemlemeye ne dersiniz!

19 Kasım akşamı doğu ufunda dolunay ve Ülker Açık Yıldız Kümesi yakın gözlemlenecek.

Ay, ufukta yükselirken daha az parlak, daha büyük ve sarı-turuncu tonlarda görünür. Ay'ın doğuşuyla hem yeryüzü, hem de gökyüzü aydınlanır. Dolunayda Ay'ın güçlü ışığı sayesinde gölgenizin oluştuğunu bile görebilirsiniz. Ay'ın yeryüzünü aydınlatan ışığına mehtap da deriz. Gökyüzü gözlemcileri olarak, gözlem yapmak için Ay'sız geceleri tercih ederiz. Böylece çok sönük yıldızları ve kayan sönük meteorları görebiliriz. Kasım ayında mehtaba rağmen bir yıldız kümesi gözlemlemeyi deneyeceğiz. Bu yıldız kümesinin adı Ülker. Boğa Takımyıldızı doğrultusunda bulunan ve "Yedi Kız Kardeş" adıyla da bilinen bu küme, birbirine yakın çok sayıda yıldızdan oluşur. Dürbünle bakıldığında parlak yıldızlarının mavimsi rengi fark edilir. 19 Kasım akşamı dolunay ve Ülker birlikte doğacak. Hava

kararmak üzereyken kuzeydoğu yönüne bakarsak daha Ay doğmadan ufkun aydınlandığını fark edeceğiz. Ay doğduktan kısa süre sonra Ay'ın sol üzerinde Ülker'i görebiliriz. Göremezseniz üzülmeyin! Gözlemediğiniz bu noktayı unutmayın ve sonraki akşamlarda yine aynı saatte bu noktaya bakın. Çünkü Ay, her gün daha geç doğacak ve böylece Ülker'i daha rahat gözlemlemek mümkün olacak.

Gezegenler

Güneş'e en yakın gezegen olan Merkür, 15 ve 16 Kasım günleri sabaha karşı doğu ufku üzerinde görülecek. Devam eden günlerde Güneş'e yakın doğrultuya geleceği için gözlemlenemeyecek. Diğer tüm parlak gezegenler ufkun üzerinde olacak. Merkür gibi Mars da sabah saatlerinde görülecek.

Sabah 07.00'de doğu ufku üzerindeki yerini alan Mars, hava aydınlanana kadar gözlemlenebilecek. Ay, 3 Aralık'ta Mars'a yakın doğrultuda olacak. Diğer gezegenleri akşamları gözlemleyeceğiz. Venüs hava daha kararmadan, parlaklığıyla dikkat çekecek ve güneybatı yönünde saat 20.00'ye kadar görebileceğiz. Ay, 6 Aralık'ta Venüs'e yakın konumda olacak, 7 Aralık'ta ise Venüs ve Satürn'ün tam arasında olacak. Böylece sönük de olsa Satürn'ü bulabileceğiz. 8 Aralık'ta Ay, bu kez Satürn ve Jüpiter arasına yerleşecek. 9 Aralık'ta da Ay, Jüpiter'e yakın doğrultuya gelerek parlak gezegeni bulmamızı kolaylaştıracak.

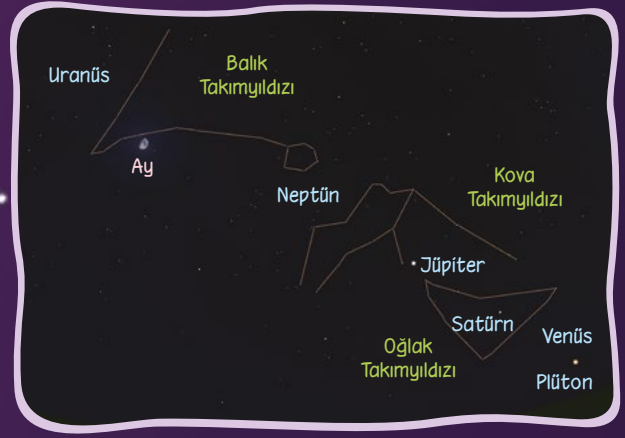
Leonid ve Geminid Meteor Yağmurları

Bir zamanlar Güneş'in yakınından geçen 55P/Tempel-Tuttle adlı kuyruklu yıldızın yörüngesi tozlarla dolu. Dünya, 3 Kasım - 2 Aralık tarihleri aralığında bu tozlu bölgeden geçecek ve tozlar atmosfere girdikten sonra sürtünme etkisiyle yanacak. Biz de bu tozları ışık kayması şeklinde göreceğiz. Aslan (Leo) Takımyıldızı doğrultusundan girecek bu tozlar Leonid meteor yağmuru adıyla bilinir ve her yıl aynı tarihlerde gözlemlenir. Bu yıl Leonidleri en yoğun 17 Kasım gecesi izleyeceğiz. O gece saatte 15 kadar meteor kayması görebileceğiz.

İkizler (Gemini) Takımyıldızı doğrultusundan girecek meteorlar da 3200 Phaethon adlı kuyruklu yıldız benzeyen asterooidin kalıntılarından oluşacak. 13 Kasım - 22 Aralık tarihleri arasında görülecek Geminidlerin en yoğun zamanı 13 Aralık gecesi olacak. O gece saatte 150 kadar meteor görülmesi bekleniyor. Yılın en yoğun meteor yağmurlarından biri olan Geminidleri izlemek için biraz kalın giyinmek gerek!

Parçalı Ay Tutulması

19 Kasım günü saat 09.00 - 15.00 saatleri arasında parçalı Ay

Çıplak gözle göremediğimiz Uranüs, Neptün ve Plüton'u da dâhil edersek 13 Aralık akşamı gökyüzünde beş gezegen ve bir cüce gezegen olacak.

tutulması gerçekleşecek. 10.20 - 14.00 aralığında Ay'ın büyük bir bölümü Dünya'nın gölgesinde kalacak ve karanlık görülecek. Avustralya, Amerika, Doğu Asya, Kuzey Avrupa'dan gözlemlenen tutulmayı ne yazık ki Türkiye'den göremeyeceğiz. Ancak NASA'nın Ay tutulması canlı

yayınını izlemek isterseniz karekodu tutulma başlangıcında akıllı telefon ya da tabletinize okutabilirsiniz.

19 Kasım
Dolunay

27 Kasım
Son dördün

4 Aralık
Yeni ay

11 Aralık
İlk dördün

Ay'ın
Evreleri

Burcu Parmak